

Skolfotot nedan är från Bryngelhögens skola tidigt 1920-tal. Från vänster ses lärarinnan Olava Sjögren sedan Mattias Haraldsson, Märta Larsson, Börje Göransson, Jonas Andersson, Yngve Haraldsson, Anders Dahl, Nils Larsson, Ante Rydberg, Arvid Ringström, Bror Eriksson, Albin Ringström, Per Eriksson, Knut Göransson, Ingrid Eriksson och Anna Andersson.

Om **skolan** skriver Jan-Erik Wahlén i sin bok *"Bryngelhögen med omnejd"* följande: *"År 1862 beslutades att folkskolan skulle vara ambulerande på fyra 'rotar' där varje elev skulle få undervisning under två månader i någon gård i respektive by. I Bryngelhögen hölls skola hos bonden Olov Persson-Friberg i Utgården. Bonden i Uppgården sålde ett av sina befintliga hus som byggdes om till skola och byggnaden flyttades till efter vägen mot Göränberget bortanför Eckens."*

Jan-Erik fortsätter: *"Den första tjänstgörande lärarinnan vid Bryngelhögens nyuppförda skola var **Selma Cassel**."* Hon föddes i Larvik, Norge den 14 september 1891 som dotter till bryggerikontrollanten Isak Leonard Cassel från Linköping. Mor är norska medborgaren Dagny Johannesen från Larvik. Skolan var i bruk från hösten 1912 vilket innebär att den var lika ny som Selma var lärare då hon är elev på Östersunds seminarium våren 1910. Hon noteras inflyttad i Rätans socken från Frösön den 6 december 1911. Selma avlider ogift bosatt på samma ö den 22 augusti 1966. **Skolan** stängs vid vårterminens slut 1950. Nederhögens nybyggda skola tar över när byskolorna avvecklas.

Olava Sjögren föddes i Älvros den 21 april 1896. Hennes mor Märta

är småskollärarinna född 1856 i Myssjö Jämtlands län. Far heter Olof Sjögren och verkar som småskollärare i Älvros. Han är född 1858 i Skålan Klövsjö socken och går bort när **Olava** är drygt två år gammal.

Märta lämnas ensam med **Olava** och hennes äldre syskon Beda född 1891 och Bror John född 1894. Hon gifter inte om sig och dör i Hede år 1935. Bilden ovan är från **Olavas** konfirmation 1912. Enligt bildtexten från Jamtli syns hon som nummer tretton räknat från vänster på den nedersta raden. Av inflyttningslängden framgår att hon kommer till Rätans socken från Älvros tjugo år och sju månader gammal. **Olava** är i lite mer än 21 år gift med **Halvar Andersson** från Östgården (Mattis) i Klaxåsen. Äktenskapet är barnlöst.

Jag hittar inget släktskap med **Olavas** förfäder i Skålan och Myssjö. Däremot är det dags att redovisa vilka gemensamma anor jag har med **Halvar Andersson**. De är så omfattande så jag gör det sist i denna berättelse.

Mattias och Yngve Haraldsson är bröder som mister sin syster Hildur i tuberkulos. Far är Harald Halvarsson (1885 - 1969) och mor Ingeborg Mattiasdotter (1887 - 1919). De föds, lever och dör i Rätans socken.

Mattias född 1912 gifter sig 1940 i Östersund med Tora Nilsson från Glissjöberg i Svegs socken. Båda avlider 1997 bosatta i Ytterhogdal. Toras anor på fädernet kommer från Östmarks socken i Torsby kommun i Värmland. Hennes mormors släkt har sina anor i Norge. Morfar däremot kommer från Rätans socken. Detta släktskap får till effekt att Toras **mf ff ff** är densamma som Mattias **fm mf ff**, Nils Jöransson Löfkvist från Rätansbyn född 1701 död 1786. Kopplingen till Nils gör att även jag är släkt med Tora på tre olika sätt alla via min mormor. Det finns mer som länkar alla samman. Toras **mf fm ff f** är densamma som Mattias **ff fm ff f**, Per Morberg (Halvarsson), Klaxåsen 1667 - 1751. Kopplingen till soldat Morberg gör att Tora och jag på ytterligare flera olika sätt är släkt med varandra. Denna koppling ger även Tora ett släktskap till Mattias lärarinna Olavas före detta man Halvar. Se redogörelsen om mitt släktskap med Halvar Andersson sist i denna berättelse.

Yngve (1913 - 1992) gifter sig med min farmors syster Dagmar. De lever och verkar först i Bryngelhögen och sedan i Rätansbyn. Som syster till farmor går det att ta del av Dagmars anor i mina berättelser på www.anhalten.se där min farmor figurerar. I berättelsen "Farmor" redovisas farmors koppling till Fågelsjö på Orsa finnmark. Yngves svägerskas (Tora) mormor Olia Andersdotter från Norra Finnskoga socken i Värmland fick efter förfrågan beviljat att få bli begravd där.

Märta Larsson är dotter till Lars Mattiasson (1884 – 1954) och Emma Margareta Halvarsdotter (1888 – 1953). Paret lever och verkar i Rätans socken under hela sitt liv. **Märta Larssons** farmors mor är Gertrud Eriksdotter (1832 – 1922) som i sin tur är mormor till Gertrud Eriksdotter (1895 – 1991) min mormor. Hänger ni med när "nästan allt" hittills verkar hänga ihop? Det går därmed att ta del av **Märtas** anor i mina berättelser på www.anhalten.se där min mormor figurerar. Med andra ord; Märta är en äldre tremänning till **min mamma**. Märta född 1913 gifter sig till Berg 1934. Maken heter Johan Viktor Krantz vilken överlever Märta med fyra år när han dör 1988 i Hoverberg. Johan har sina senare anor i socknarna Berg och Fjällsjö (Strömsunds kommun).

Börje och Knut Göransson är bröder och söner till en järnvägsarbetare från Skåne, August Göransson född 1880. Mor är Emma Charlotte Larsson också hon född i Skåne. **Börje** är född 1911 i Borgsjö socken Ånge kommun och avlider i Nylöse församling (Göteborgs kommun) 2001. Redan från dopet ger föräldrarna sonen en skjuts till läskunnighet med förnamnen **Artur Börje Constantin**. **Knut** Vilhelm Florentius är född 1912 i Ströms socken som ligger i Strömsunds kommun. Han avlider 1981 i Sävedalen (Partille kommun). Enligt de dagböcker som lärarna förde började bröderna sin skolgång i Bryngelhögen höstterminen 1919. För båda antecknas att de slutade i samband med vårterminens sista dag 1921.

Jonas och Anna Andersson är barn till järnvägsarbetaren Adolf Andersson (1875 – 1969) från Sollefteå. Han gifter sig i Hammerdal 1915 med en kvinna från orten Lisa Gunilla Lindahl (1881 - 1957). Syskonen är de äldsta i en skara av sju. **Anna Gunilla** må vara bland de kortare på fotot men enligt kyrkböckerna är hon äldst född 1906. **Jonas Olof** föds i oktober 1910. Båda ser dagens ljus i Ströms socken. Adolf är inte **Annas** biologiska far. Under januari 1921 flyttar familjen från Bryngelhögen till Nederhögen och därifrån raskt till Överhogdal. I samma månad tre år senare går flyttlasset till Fjällsjö socken i Strömsunds kommun. **Anna** föder här en son Nils Hugo. Kyrkböckerna avslöjar 1925 ingen far. Hon och sonen flyttar med resten av familjen, nu även utökad med en dotter, till Stensele i Storumans kommun i Västerbotten. Under 1927 i Stensele föder **Anna** en dotter Alma Margit. Nu avslöjar kyrkböckerna att båda hennes barn har samma far. Han är järnvägsarbetare, född 1890 i Skåne och heter Sven Nilsson. I mars 1928 gifter de sig och i juli samma år utvandrar den lilla familjen till Kanada. **Jonas** och **Anna** har följts åt från Bryngelhögen till Stensele men till Kanada åker han inte med. I augusti 1932 bär det däremot av till Arvidsjaur. Barnens föräldrar slutar sina dagar i Stensele. **Jonas** avlider som en gift man 2002 i Karlskrona, Blekinge.

Vad jag kan finna så delar jag inga anor med några av de fyra "invandrade" barnens föräldrar.

Jag hittar ingen **Nils Larsson** i vare sig kyrkböcker eller i lärarnas dagböcker för åren före och efter 1920. Däremot har lärare noterat i dagbok omfattande 1920 att en **Nils Johansson**, med målsman J Nordin, "*endast bevistade skolan 4 veckor under höstterminen*". Jag har letat efter J Nordin i kyrkböckerna men inte funnit honom heller. Det är inte omöjligt att järnvägsbygget förde dessa två till Bryngelhögen om än för en kortare tid.

Anders Dahl är yngste sonen till Erik Dahl (1868 – 1954) och Klara Persdotter (1868 – 1945) i Björnberget. Erik delar i stor mängd anor med alla mina far- och morföräldrar. På Klaras sida är mängden betydligt mindre men det finns några kopplingar till farfar, farmor och morfar. Klara minskar mängden genom att tillföra hälsingeblood i släkten. Det sker genom modern Anna Jonsdotter (1831 – 1915) född i Tosätter, Enågers socken.

Ante Rydberg heter enligt kyrkböckerna Anders Gottfrid. Farfar kommer från Röros i Norge och farmor från Ytterberg i Svegs socken. Far till **Ante** är Anders (1895 – 1914) med det antagna efternamnet Rydberg. **Ante** föds på gården Dahls i Björnberget i maj 1909, växer upp på gården Jonkes och dör redan 1929 i tuberkulos bosatt med sin mor Kristina Andersdotter, från Dahls (1875 – 1954), på Utgården i Bryngelhögen. Kristina delar anor med alla mina far- och morföräldrar. Inget förvånar mig längre.

Arvid och **Albin Ringström** är bröder. Arvid föds 1909 i Linsells socken, Albin i Bryngelhögen 1910. Mor till bröderna är min morfars lillasyster Ella Pålsdotter. Hon dör i blindtarmsinflammation 1911 och barnens far Olof emigrerar några månader senare till Kanada. **Albin** avlider i tuberkulos 1923. **Arvid** är en av dem som följer med mormors systrar Karin och Emma när de 1928 styr kosan mot Kanada. **Arvid** återfinner där sin far och två av sina farbröder i Grande Prairie i provinsen Alberta. Olof hinner hem på besök innan han avlider 1971. **Arvid** går bort i juni 1978. Att bröder långt från havet bär sjömanskläder beror sannolikt på att de skickats från, bekostas av, Kanada till deras mormor. Hon är barnens målsman och **min morfars mor Kerstin** vid denna tid gift till efternamnet Aspholm. Familjen Ringströms liv i Kanada är ett pågående forskningsprojekt och något mer finns att läsa under knappen "Kanada" på www.anhalten.se.

Bror Eriksson är son till Erik Kristensson född 1876 i Klaxåsen vilken dör i tidig ålder i Bryngelhögen 1916, mest troligt i en kronisk njursjukdom. Mor är Ingeborg Jonasdotter (1873 – 1945). Hon är född i Kvarnsjö Klövsjö socken och är dotter till Jonas Olofsson (1831 – 1917) och från Stockholm inflyttade Nanna Carolina Olsdotter (1833 – 1908). Nanna är fosterbarn i Kvarnsjö och hennes anor är inte helt

lätt att spåra. Brors far Erik delar anor med nästan lika många av mina anor som den svåger Ante Rydberg inte fick bli. Det är Bror och Signe Rydberg som skjutsar mig från Petrusvallen i Nybuan till Ante-Ors efter min vandring över kölen i början av 1980-talet. Om det finns mer att läsa under knappen "Nybuan" på www.anhalten.se.

Jag spekulerar i att **Per och Ingrid Eriksson** är mormors yngsta syskon i Göranberget. Per är född 1907 och Ingrid 1909. Per lever i Kanada mellan 1929 och 1933. Efter hemkomsten gifter han sig 1934 med min farmors syster Karolina. På det viset blir deras son Evald kusin med båda mina föräldrar. Ingrid gifter sig samma år med Nils Anton Öhrling född 1899 i Marby socken. Hans senare anor kommer från flera socknar runt Storsjön med några inslag från Tännäs och Norge. Bland de manliga anorna finns en hel del soldater.

Halvar Anderssons har anor gemensamma med alla mina **far- och morföräldrar**. Det stora antalet fascinerar men förvånar inte längre och redovisas enligt nedan.

- **Gussorm Kjellsson, Böle 1620 - 1703 är:**
  - Halvars:
    - mm ff fm fm f
    - ff ff mm ff
    - fm fm ff ff
  - Farfar Eriks:
    - ff mm fm ff
    - mf fm mf f
    - ff fm ff ff
  - Farmor Annas:
    - fm ff fm fm f
  - Morfar Sven-Olofs:
    - mm mf mm ff
- **Gunbiörn Olsson, Överhogdal 1634 - 1722 är:**
  - Halvars:
    - ff mm fm ff
    - fm fm mm ff
    - ff ff fm ff
    - fm mm ff f
  - Farfar Eriks:
    - ff fm mm ff
    - mm fm ff f
  - Farmor Annas:
    - fm fm ff ff
    - mf mm mm mf
  - Morfar Sven-Olofs:
    - mm mf fm ff
  - Mormor Gertruds:
    - mm mm fm ff
    - ff fm mf f
    - mm fm ff f

- **Per Morberg (Halvarsson)**, Klaxåsen 1667 - 1751 är:
  - Halvars:
    - ff mm ff f
    - fm fm mf f
    - ff ff ff f
  - Farfar Eriks:
    - ff fm mf f
  - Morfar Sven-Olofs:
    - mm mf ff f
  - Mormor Gertruds:
    - mm mm ff f
- **Mickel Mårtensson**, Torp 1560 - 1628 är:
  - Halvars:
    - mm ff fm mm ff f
  - Farfar Eriks:
    - mf mm fm ff f
  - Farmor Annas:
    - fm ff fm mm ff f
  - Morfar Sven-Olofs:
    - fm fm fm ff f
- **Måns Persson**, Bryngelhögen 1638 - 1706 är:
  - Halvars:
    - mf fm ff f
    - fm ff ff f
  - Farfar Eriks:
    - fm fm ff f
    - ff ff ff f
  - Farmor Annas:
    - ff fm ff f
  - Mormor Gertruds:
    - fm fm ff f
- **Olof Andersson**, Överhogdal 1656 - 1720 är:
  - Halvars:
    - mm ff mf ff
    - mm ff ff mf
    - ff ff mf f
  - Farfar Eriks:
    - ff mm ff f
  - Farmor Annas:
    - fm ff mf ff
    - mm fm m fff
    - fm ff ff mf
  - Morfar Sven-Olofs:
    - mm mf mf f

- **Johan Jönsson**, Rätansbyn 1658 - 1734 är:
  - Halvars:
    - mf fm fm f
    - fm ff fm f
  - Farfar Eriks:
    - fm fm fm f
    - ff ff fm f
  - Farmor Annas:
    - ff fm fm f
  - Mormor Gertruds:
    - fm fm fm f
- **Anders Eriksson**, Berg 1670 - 1739 är:
  - Halvars:
    - mf ff mf
  - Farfar Eriks:
    - fm ff mf
  - Farmor Annas:
    - ff ff mf
  - Mormor Gertruds:
    - fm ff mf
- **Erik Olsson**, Klövsjö 1657 - 1735 är:
  - Halvars:
    - ff mm mf
  - Morfar Sven-Olofs:
    - mm mm mf
- **Anders Olsson**, Aspås 1658 - 1742 är:
  - Halvars:
    - mf mf ff f
  - Farmor Annas:
    - ff mf ff f
- **Lars Andersson**, Haverö 1652 - 1698 är:
  - Halvars:
    - mm ff mm mf
    - mm mm mm f
  - Farmor Annas:
    - fm ff mm mf
    - mm fm mm mf
    - fm mm mm f
  - Morfar Sven-Olofs:
    - ff mm mf
- **Joen Jonsson**, Ljusdal 1593 - 1665 är:
  - Halvars:
    - mm fm mf mm ff
  - Farmor Annas:
    - mf ff fm mm ff
    - mm ff ff mm ff
    - fm fm mf mm ff
    - mf fm ff mf f

- **Sven Jonsson, Överhogdal 1641 - 1722 är:**
  - Halvars:
    - mm ff mm ff
    - mm mm mf f
  - Farmor Annas:
    - fm ff mm ff
    - mm fm mm ff
    - fm mm mf f
  - Morfar Sven-Olofs:
    - ff mm ff